

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віра не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска» — В Руслянових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділя і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні довесена по 30 с. від стрічки.

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на шість року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 170 кор.

За границею:

на цілий рік 188 дубай
або 36 франків
на шість року 8 дубай
або 18 франків
Поодинокє число по 16 сот.

Безнадійність „Галічаніна“.

(X) «Галічанін» любить грати на інструменті безнадійности, се єго спеціальність, се єго добре обдуманя ціль. Вмовити в руску суспільність, що всі змаганя єї безвиглядні і безнадійні, натхнути її зневірою до всякої роботи, щоби опустила руки і ждала готового, яке їй має подати сподіваний «Галічаніном» месия, се єго ремесло, яке єму так добре оплачує ся, і він веде вже се ремесло з всякою послідовністю десятками літ під усякими назвами. Отже й тепер, коли не повело ся єму, як се провадив цілими роками, піддержати розладу поміж рускими послами, коли вже не удало ся єму дальше одних підцьковувати проти других, щоби в так закаламученій воді ловити для себе рибку, починає тепер «Галічанін» иньший акорд вигривати на арию «Оставьте всякі надежды», а приводом до сего послужив єму огляд діяльности руских послів в бюджетовій комісії, в котрій засідали пп. Барвіньский і Романчук.

Се перший раз, відколи є рада державна, так лучило ся, що в бюджетовій комісії засідає двох руских послів, котрі поміж себе розділили не легку задачу заступати інтереси національні, культурні і економічні руского народу в Галичині і Буковині і треба безсторонно сказати, ще ніколи так основно не обговорювано руских справ в бюджетовій комісії, як тепер. Певно, що констеляция в теперішній раді державній для руских послів не є така корисна, як була в р. 1897, коли була парламентарна більшість і рускі послы з Славянським Союзом творили четверту що-до числа парламентарну групу. Нині нема ніякої більшости, отже часто рішає простий случай. Однак при всім тим не є рускі послы так відосібнені, як се торочить «Галічанін», котрий промовчує осягнені успіхи, а з відклонених трех резолюцій робить виводи, які послужили до єго елегіяної безнадійности. Він промовчує, що ухвалено резолюцій п. Барвіньского, щоби правительство пособляло розвиткови домашнього промислу і заснувало килимарску школу в Заліцях, — щоби в школі промисловій в Коломиї відкрито курс для металевого гуцульського промислу, — щоби заведено рускі школи вправ при жіночій семинарії в Перемишлі і при мужескій в Заліцях — промовчує також, що ухвалено поручити до узгляднення правительству внесеня п. Пігуляка на заснованє рускої гімназії в Кіцмани і відповіднє управильненє викладового языка в руских паралельках гімназії в Чернівцях, а також промовчує, що міністер Гартель заявив, що готов на спеціальні видавництва Наукового Товариства ім. Шевченка (а такими є історичні жерела, етнографічні і етнологічні виданя і т. и.) признати окремі, надзвичайні підмоги побіч дотеперішньої звичайної субвенції, яка вже стало є в бюджеті, 6.000 К. Про все те мовчить він, неначе набравши води в рот, бо се не підходить до єго

арії безвиглядности і безнадійности, яку він собі мигикає.

Так само в справі університету не дав міністер Гартер в комісії ніякої заяви, позаяк і руским послам окремо і при нагоді депутатий, висланих львівськими Русинами, як і Наук. Товариством ім. Шевченка висловив своє становище, котре зовсім не є неприхильне.

Певно, що становище руских послів не є легке, що положенє руского народу не є відраднє, але не є безнадійне і безвиглядне і нема основи до зневіри. Навпаки всі щирі Русини повинні кождий на своїм становищі докладати всіх змагань в напрямі позитивної і реальної роботи в долині, в широких масах народних, доси занедбаних, а тоді руска справа мимо супротивного нераз вітру поступати-ме в своїм розвитку. Коли споглянемо поза себе, то таки мусить кождий безсторонний признати, що Русь не цофнула ся, а поступила вперед, а поступати-ме тим скорше, наколи буде сьміло і виразно іти щиронародним шляхом, в дусі рускої, народної ідеї.

Руско-волоські спори на Буковині.

Молодорумунська т. зв. народна партия на Буковині, яка зі своїм іриденцизмом лучить крайній національний шовінізм, поставила як геловну точку у свою програму борбу проти Русинів. Проти сеї прокламациі нетерпимости виступив один з найвизначнійших, буковинських Румунів посол бр. Юрий Василько, заміщуючи в «Bukowinaer Post» статью п. з. Das programmelose Programm, яку отсе подаємо в перекладі:

«Волоска народна партия — пише бр. Юрий Василько — оголосила виборчу відозву звернену до виборців кимполонгського округу, в котрій поставила кандидатуру проторея Бальмоша з нагоди вибору посла до сойму, що мав відбутися 13. лютого. Не особливо нововибраного посла хочемо займати ся.

Проторей Бальмош тїшить ся занадто добрим іменем між кимполонгськими виборцями, щоби ся виборча відозва мала єму пошкодити, він також досить мудрий, щоби не звернути своєї уваги на суперечности в тій кумедній писанині під заголовком «Програма». По закінченю виборів тратить звичайно відозва виборча своє значінє; не так тут. Коли ся партия узурпує лише для себе право бути правдивою приятелькою і провідницею народу, коли она окричує всіх волоських політиків, що не присягали на червоний прапор д-ра Фльондора і д-ра Поповича, зрадниками вітчизни, слугами барона Бургіньона, коли ся партия промовляє до народа, то она мусить ясно і отверто говорити. Коли она се не всилї зробити, то нехай перестанє політикувати а най возьмєть ся до студіюваня політичного букваря. В згаданій відозві толкує ся програму волоскої народної партиї, котра містить такий конгломерат найбільше развлич суперечностей, що сій партиї брак найелементарнійших політичних понять. Від коли звагалі буковинські Волохи політично працюють, було їх найсьвятійшим кличем: «Повна самоуправа

поодиноких провінцій, повна рівноправність на родностей, що їх замешкують».

Буря невдоволеня піднеслась у волоскім таборі, коли др. Лупул підняв ся був нехтувати єю програму, коли він у своїй промові в парламенті був ввічливійшим для Німців, як то повинно би бути. В сій бурі против д-ра Лупула немало горлали власне члени волоскої народної партиї.

Щоби заспокоїти розбурхані уми і щоби, вже з огляду на иньші партиї в парламенті, що над тим застановили ся, публично задокументувати, що в програмі Волохів не наступила зміна, спростували два члени парламентарного волоского клубу виводи посла д-ра Лупула в той спосіб, що то, що він говорив, не годить ся з поглядом клубу, а є лише єго приватні погляди. Стара більшість правиці, що складає ся із Чехів, Поляків, полудневих Славян, Русинів, чеської консервативної більшої посілости і Волохів, тримає ся завсїгда своєї програми, що містить ся у повисше згаданих кличах.

Наколи наведені тутки клуби намагають ся підтримувати народну і язикову рівноправність поодиноких народностей, то німецькі партиї борють ся о панованє німецької мови і хотять, щоби всі иньші мови уважати за підрядні, зглядво за менше вартні.

Майже при кождій спосібности стрічають ся принципиальні противности, алеж і сї обі ріжні програми диктують поодиноким партиям їх приналежність, що має своє значінє при виборі виділу а також при всякім голосованю, що показує приклад з найновійших часів, коли краєвий маршалок Лупул голосував за, а німецькі послы против відділу «Цилєя» в бюджетовій комісії. Але що каже програма волоскої народної партиї?

«Она буде заступати ся за розширенєм краєвої автономії, але лише під тим услівєм, щоби національний бит волоского народу був запоручений». Що передовсім має значити ся пуста фраза, то загадка, бо наколи би національне житє волоского народу було залежне від того услівя, що ставить народна партия, то досить сумне було би єго положенє.

По другім волоска народна партия не могла би ставити жадного услівя, як би волоского народу не було. Дальше каже ся програма: «Волоска народна партия буде бороти ся против агресивної тенденції Русинів і піде в сій борбі з тими народами, котрі мусять бороти ся спільно з волоским народом против того самого противника».

Коротко сказавши, волоска народна партия хоче до борби стати проти народу, котрий тримає ся тої самої програми, що і волоский, котрий обстав за автономією коронних країв і за рівноправністю національностей, а навпаки лучити ся безуслівно з тим народом, що бажає панованя своєї мови, що заступає ся за централізмом і що після своєї програми боре ся против кожного розширеня автономії коронних країв.

Коли Волохи є за сею програмою, то їх ціла політична програма мусіла би зазнати цілковитої зміни, парламентарний волоский клуб мусів би прилучити ся до німецької «Gemeinbürgschaft» і евентуально боронити, хочби і против волі Німців, німецьку мову в уряді і в школі.

Колиж ся програма волоскої народної партиї не щира, то і все те є лише фразою, що

дня «Дьл-а», відбула ся нині перед полуднем в головнім шпиталі. Кулю внято щасливо і недужому полекшало.

Телеграми.

Відень, 22. лютого. В двірській каплиці довершив вчора о 11. год. перед полуднем кс. кардинал Груша церемонію золотого вінчання архикнязя Райнера, в присутності цесаря, всіх архикнязів і архикнягинь, заграничних князів, всіх міністрів, значного числа послів і членів палати панів.

Новий Йорк, 22. лютого. Нині в полудне має ту прихати кн. Генрих пруский.

Рим, 22. лютого. В палаті послів відбували ся вчора вибори президента. Всіх голосів віддано 292, з чого пос. Віллі одержав 142 гол., социяліст пос. Коста 17 а 120 карток було порожніх. З причини, що ніхто не мав абсолютної

більшости, заряджено тіснійший вибір межі Вілльом а Костою. При другім головованю Віллі одержав 135 гол., Коста 26, а 142 картки були білі, в виду чого ніхто не зівстав вибраним президентом. Президент кабінету Занарделі заявив, що правительството застерігає собі дальші рішення. Засіданя парламенту відложено.

Рим, 22. лютого. Дневники доносять, що по вчерашнім засіданю палати послів відбула ся кабінетова нарада і ухвалено вручити королеви димісію цілого кабінету. Президент кабінету Занарделі ввечером виконав ухвалу міністрів.

Лондон, 22. лютого. Times доносить з Вашингтону: Нота секретаря стану, Гау, яка звертає ся проти змагань Росії в Маньчурії викликала велике вражінє в прасі і в дипломатичних кругах. З сеї ноти висновують, що американське правительството прилучує ся до політики, заінавгурованої англійсько-іспанским договором.

— На книжочку вкладкову Товариства взаїмн. кредиту «Дністер» ч. 1800. на фонд академічної молодіжи влинули д. 14. лютого 1902 дальші жертви: др. М. Коврада Тернопіль дальшу складку зі Золочева 2 К, П. Дуліса з Драгоманівки ад Купчинці зібрану за помогу 6 К, о. О. Дольницький Банорів за лютий 3 К, І. Левецкий Львів за лютий 30 К, Т. Івасик Семигийн від себе і з коляди 12 К, о. І. Стоцький Оглядів складку 30 К (від брацтва церковного в Оглядіві 10 К, брацтва церковного Монастирок 10 К, а від себе другий раз 10 К); Руска Бесіда в Станиславові на вечерку 6 лютого 4 К від о. Величківського 2 К, о. Яворського 2 К; Олева Лотошка 5 К, о. І. Шпитко в Волцневі складку 54 К (від себе 20 К, Любки Шпитківни 5 К, Й. Прокоповича 1 К, Е. Малітової 2 К, громадян Волцнева: І. Волцківкого вїта 2 К, П. Кордаша 2 К, Й. Ключевського 2 К, В. Волцківкого 1 К, Ф. Зубрицького 1 К, Н. Волцківкого 1 К, Н. Щурка 60 с., різьбара Кривоноса 50 с., Г. Шулімеха 50 с., Сабадоника 50 с., Марії Мазур 50 с., М. Партики 40 с., церкви в Деменці лїсній 10 К, громадян Деменки наддністр. М. Вацька 1 К, Я. Галечка вїта 40 с., Й. Грушки 40 с., І. Затварницького 40 с., мелодіж з весіля М. Вацька 1 К, з весіля Корела О. (нечитке) 80 с.); о. І. Лотоцький в Полівцях складку 15 К (від себе 3 К, колядашків в Полівцях 6 К, в Криволюці 6 К); разом того дня 271 К 28 с.

(Дальше буде).

По день 21. лютого 1902. р. включно влинуло **54.120 К 59 сот.**

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892 —

Товариство взаїмних обезпечень

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

є одиноким руским Товариством асекураційним.

Фонди «Дністра» з днем 31. грудня 1901.

Фонд резервовий . . .	386.402 кор. 83 сот.		
Резерва премії . . .	205.227 " — "	равом	
Резерва спеціальна . . .	6.000 " — "		645.383 кор. 59 сот.
Фонд емеритальний . . .	47.753 " 76 "		

«Дністер» обезпечає будинки як також збіжє і пашу против шкід огневих. Всі три ВП. Ординарияти припоручили «Дністер» Вч. Духовенству і всім вірним.

Оплата премії в «Дністрі» є умірювана, а чистий зиск — надвижку з оплат — розділяє

«Дністер» межі своїх членів яко звороти. В р. 1900 і 1901. вивозить зворот 8%. Шкоди виплачує «Дністер» дуже скоро, а оцінку шкід переводить разом з делегатом і 2 членами місцевими. До 31. грудня 1901. виплатив «Дністер» 5.075 відшкодовань в сумі 2,656.787 кор.

Члени «Дністра» можуть без перешкоди зятягати позички в Банку кравнім і касах ощадности, бо каси ті приймають поліси «Дністра» при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечати через «Дністер» — капітали на дожитє, посмертні капітали, посаги, ренти і т. д. — краківским Товариством, а з провізії від тих обезпечень відступає «Дністер» часть на рускі добродійні цілі.

Агенції передає «Дністер» радо селянам, господарям, особливо де нема «Дністра». Агенти заробили 349.486 кор. провізії.

Селяне! убігайте ся тільки о агенції «Дністра».

Від огню обезпечайте ся тільки в «Дністрі».

«Дністер» є одиноким руским Товариством асекураційним.

COLOSSEUM Ernesta Thorna.

у Львові, в пасажи «ГЕРМАНА» ул. Сонішна Небувала, сензаційна програма!

від 1. до 16. лютого 1901.

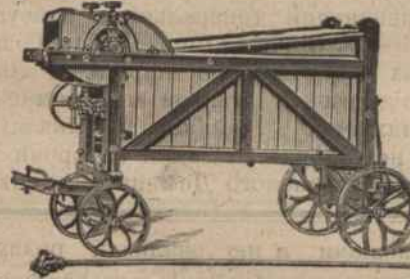
При співучасті військової музики 80. н. н.

1) **Увертура** (Реклямограф). 2) **She**, чотири елементи, найбільше сензаційне видовище на сцені. 3) **The three Hugosset**, королі гімнастиків на потрійнім реку. 4) **Чотири сестри Mac-Goverus**, англійські танці акробатичні. 5) **Jean Marconi**, в евоім пречуднім актї: В крайні музики і світла. 6) **The Comedy Four**, американські мінстреллі. 7) **Japowski Trio**, ексцентричний акт акробатичний. 8) **Alda Ireos**, французка субретка. 9) **Abs-Avello**, містецькі гімнастики. 10) **Американський біоскоп**, нова серія живих фотографій.

Що дня о 8. год. ввечером велике представленє. В неділю і свята два представлення. Що пятницї **High-Life** представленє. Білети вчаснїше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

* Признані за найлучші *

Сталеві плуги 1-2-3- і 4скибові до лук та мочу складові і діагональні. Валки Обручкові, гладкі і сталеві

СІВАРКИ „AGRICOLA“
Косярки до трав, конюшини і збіжє, граблі до громадженя сїна і збіжє і перевертачі до сїна.

Патентовані Апарати Дірра до овочів, ярип і т. п.

Праси до вин і овочів, ярип і т. д.
Млинки на овочі і ягоди.
Машины до толоченя винограду.

Патентовані **„МОЛОТІЛЬНІ“** оборотні і обручкові, ручні, кератові і парові; на керати від 1—6 коний

Самодільні патентовані СІКАВКИ „Сифонія“ до вищевя мшиць на виноградї, ріпаку та земної блошки.

Кітлові печи до переносеня. Парові машинки до паші. Найновїшї **МЛИНКИ** до чищення збіжє.

Січкарні системи Гексла. Млинки до шротованя, та до крапленя бураків.

* Ручн праси до сїна та соломи *
постійні і до переносеня

як також всякі иньші господарські машини.
виконують і доставляють після найновїшої системи

RH. MAUFARTH & Co.
ц. і к. уприв. фабрика машин рільн., відливарня заліза і парова кузня.
у Відни, II. 1. Taborstrasse Nr. 71.

Заснована в 1872 р. 750 робітників.
Відзначена 400 золотими, срібніми і бронзовими медалями на всіх більших виставах.
Вичерпуючі катальоги і численні письма з признанєм — даром.
Заступці і відпродавці пожадані. 1-0

Всілякі	Вільсоровані	цінні папері	Контора виміни	БАНКУ	Гіпотечного.
виплачує без потручення провізії або конітів					
ц. к. упр. гал. акц.					

НАКЛАД А. ХОЙНАЦКОГО.
Лев Лопатинський.

Беата і Гальшна
трагедія з другої половини XVI віку в 5 актах.
Ціна 1 К.
Ще в р. 1891. прихильно оцінена рефреном красового драматичного конкурсу, др. Евг. Олесницьким, а відтак перероблена наново, ся драма відзначає ся сконденсованою акцією, трогачними сценами і вірними характеристами на тлі історичного кольориту. Тому і в читаню не трагить свого вражінія.
Набути можна в Ставропольській книгарни у Львові.

МУРОВАНІЙ ДІМ

з офіцинами, садом і огородом в **БЕРЕЖАНАХ** (ч. 4. побіч ставу)
продам сейчас за 4.000 зр.
Зголошеня приймає Редакція «Руслана».